การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของคนโสคและคนที่สมรสแล้ว ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลางในกรุงเทพมหานคร

นางสาว ชนิตา จั่นแจ้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2547 ISBN 974-53-1365-3 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF SELF-ESTEEM OF MIDDLE-AGED SINGLE AND MARRIED PERSONS IN BANGKOK

Miss Chanita Junjaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2004
ISBN 974-53-1365-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของคน โสดและคนที่สมรสแล้ว	
~	ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลางในกรุงเทพมหานคร	
โดย	นางสาว ชนิตา จั่นแจ้ว	
สาขาวิชา	จิตวิทยาพัฒนาการ	
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ คร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์	
	ยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉนับนี้เป็นส่วนหนึ่ง กสูตรปริญญามหาบัณฑิต	
	คณะบดีคณะจิตวิทยา	
(2	องศาสตราจารย์ คร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		
	ประธานกรรมการ	
(3	องศาตราจารย์ ศิรางค์ ทับสายทอง)	
	องศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)	
	ช่วยศาสตราจารย์ คร. พรรณระพี สุทธิวรรณ)	

ชนิตา จั่นแจ้ว: การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของคนโสดและคนที่สมรสแล้ว ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลางในกรุงเทพมหานคร. (A COMPARISON OF SELF-ESTEEM OF MIDDLE-AGED SINGLE AND MARRIED PERSONS IN BANGKOK) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ คร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 69 หน้า. ISBN 974-53-1365-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของคนโสดและคน ที่สมรสแล้วในวัยผู้ใหญ่ตอนกลางในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลางอายุ 40-50 ปี ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดความพึงพอใจในการทำงาน แบบวัด ความพึงพอใจในชีวิตสมรส แบบวัดความอ้างว้างว้าเหว่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ ความแปรปรวนสองทาง (Two way Analysis of Variance) ของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามตัวแปรเพศและสถานภาพสมรส

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.ชายมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2.ชายที่สมรสแล้วมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างจากชายโสด
- 3.หญิงที่สมรสแล้วมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างจากหญิงโสด

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ	ลายมือชื่อนิสิต
ปีการศึกษา2547	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4478111738 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: SELF-ESTEEM / SINGLE PERSON / MARRIED PERSON / MIDDLE -AGE

CHANITA JUNJAEW: A COMPARISON OF SELF-ESTEEM OF MIDDLE-AGED

SINGLE AND MARRIED PERSONS IN BANGKOK.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. PUNTHIP SIRIVANABOOD, Ph.D., 69 pp.

ISBN 974-53-1365-3.

The purpose of this research was to compare self-esteem of single and married persons

in Bangkok. The sample consisted of 240 single and married persons aged 40-50 in Bangkok.

The research instruments were Personal Data Questionnaire, Self-Esteem Questionnaire, Job

Satisfaction Questionnaire, Marital Satisfaction Scale and the UCLA Loneliness scale. Two

Way ANOVA was used for the analysis of the data.

Results of the study are as follows:

1. Males have significant higher self- esteem scores than females. (p < .01)

2. There is no significant difference in the self-esteem score between single and married

males.

3. There is no significant difference in the self-esteem score between single and married

females.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รศ. คร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ ตลอคจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้ ความอนุเคราะห์ด้านอื่นๆ อีกหลายประการ ด้วยคีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความ กรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ. โอกาสนี้

ขอกราบของพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประศาสน์ความรู้ด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัย และให้คำแนะนำในการศึกษาวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วยหออภิบาล โรงพยาบาลศิริราช และเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติ การข้อมูลศุภาคาร บริษัทเอไอเอ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโคยตลอด

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือการติคต่อประสานงาน ต่างๆ เป็นอย่างคี ผู้วิจัยขอบคุณเพื่อนๆ สาขาจิตวิทยาทุกท่านที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระกุณ คุณพ่อ กุณแม่ และ พี่สาว ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความ กรุณาของคุณพ่อ คุณแม่และพี่สาวเป็นอย่างยิ่ง จึงขอเทิดทูนพระคุณนี้เหนือสิ่งอื่นใด

สารบัญ

	หน้า
บทคั	คย่อภาษาไทยง
บทคั	คย่อภาษาอังกฤษจ
กิตติเ	ารรมประกาศฉ
สารบ์	บัญช
สารบ์	วัญตารางม
บทที่	
1	2
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา1
	แนวคิดพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย
	สมมติฐานการวิจัย26
	ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ26
	ขอบเขตการวิจัย
	คำจำกัดความในการวิจัย
2	วิธีคำเนินการวิจัย
	กลุ่มตัวอย่าง
	ตัวแปรในการวิจัย
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย29
	การเกี๋บรวบรวมข้อมูล45
	การวิเคราะห์ข้อมูล45
	การนำเสนอข้อมูล
3	ผลการวิจัย47
4	การอภิปรายผลการวิจัย49
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ52
รายก	ารอ้างอิง54
	พนวก
	ภาคผนวก ก58
	กาดผมาก พ

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	69

สารบัญตาราง

ฅ	ทาราง	
	1ผลการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis)ของแบบวัคการเห็นคุณค่าในตนเอง	
	(Self-esteem)	32
	2 ผลการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis)ของแบบวัคความพึงพอใจในการทำงาน	
	(Overall Job Satisfaction)	35
	3 ผลการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ของแบบวัคความพึงพอใจในชีวิตแต่งงาน	
	(Marital Satisfaction)	38
	4 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัค UCLA Loneliness scaleกับแบบวัค Burnout, Social Supp	ort
	ในกลุ่มตัวอย่างพยาบาลและครู	40
	5 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัค UCLA Loneliness scaleกับแบบวัค Social Support,	
	Personality and Mood ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัย	41
	6 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัค UCLA Loneliness scaleกับแบบวัค Relationships,	
	Well-Being, and Health ในผู้สูงอายุ	42
	7 ผลการวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) ของแบบวัด UCLA Loneliness scale	44
	8 แสคงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง	
	แยกตามเพศและสถานภาพสมรส	.47
	9 แสคงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง	
	จำแบกตามเพศและสถานกาสนรส	48